

[Arbejdsministeren]

terlønsordningen. Nu er tallet 17.000 ikke mit skøn, men det er udvalgets skøn, som arbejdede med ordningen. Men man må selvfølgelig give dem den indrømmelse, at de ikke var profeter, ikke havde krystalkugler, der tilstrækkelig præcist var i stand til at forudsige omfanget af efterlønsordningen. Rent faktisk er vi kommet op over 45.000 i løbet af det første år. Det vil altså sige, der er kommet næsten 3 gange så mange mennesker på efterløn. Ja men hvordan er det så gået med at skaffe erstatningsarbejdskraft? Det, som man sagde i sin tid ikke ville være muligt. Ja, de undersøgelser, vi har, viser, at mere end tre fjerdedele af de pladser, der er blevet ledige, umiddelbart er blevet genbesat. Til trods for at ordningen altså har fået 3 gange det omfang, man forventede i sin tid, er det lykkedes at skaffe den tilstrækkelige ekstra arbejdskraft. Dette samfund kan lige så godt opgive ævred, hvis ikke noget tilsvarende er muligt med 1 års frist vedrørende en begrænsning og en afspadsering af overarbejdet.

Det bliver sagt fra hr. Brøndsteds side, at dette forslags bestemmelser er bastante. Jeg tror ikke, det skulle opfattes som nogen rosende bemærkning. Det mener jeg ikke er nogen rigtig karakteristik. Jeg tror simpelt hen aldrig der i folketingets historie er blevet fremsat et så smidigt forslag som det, der ligger på folketingets bord her, og som vi diskuterer her i eftermiddag. Sagen er nemlig, at man efter lovens ikrafttræden giver arbejdsmarkedets parter i forbindelse med de normale forhandlinger på arbejdsmarkedet mulighed for at indgå alle de aftaler vedrørende overarbejde, de selv ønsker. Kun hvis de ikke gør dette, træder loven i kraft. Det vil sige, at man tilskynder til effektive overarbejdsbestemmelser i overenskomsterne. Mere smidigt kan det næsten ikke være. Der til kommer, at vi under udvalgsarbejdet selvfølgelig er parat til at diskutere ændringer, hvis man mener, at dette er nødvendigt, og vi har peget på forskellige åbninger, som måske yderligere kunne gøre dette forslag smidigt.

En række af de bestemmelser, fru Grethe Fenger Møller kritiserer, var de samme som dem, hr. Brøndsted kritiserede, og derfor skal jeg ikke knytte nogen specielle bemærkninger til dette. Fru Grethe Fenger Møller siger imidlertid, at arbejdsmarkedets parter selv må have mulighed for at løse problemerne.

Ja men det er netop det, dette lovforslag lægger op til at arbejdsmarkedets parter kan gøre. Vi ved godt, at i en anstrengt økonomisk situation er det ikke sikkert, at overarbejdsproblemet vil få den tilstrækkelige prioritering i forhandlingerne. Hvis vi er enige om en begrænsning og en afspadsering af overarbejde som en fornuftig ting i et samfund, giver dette forslag, hvis det vedtages, en nødvendig tilskyndelse til, at man under overenskomstforhandlingerne mellem parterne virkelig gør en indsats for at finde frem til de rigtige særbestemmelser, enten skrappe eller mildere end lovforslagets bestemmelser.

Jeg har ofte tidligere været i tvivl – jeg har sagt det fra denne talerstol før og skal gerne gentage det – når man hører fru Grethe Fenger Møller, om det så er formanden for Dansk Kvindesamfund eller repræsentanten for traditionel konservativ politik. Jeg er ikke længere i tvivl. Der er ingen skizofreni længere i fru Grethe Fenger Møllers sind, det er det konservative folkepartis traditionelle indstilling, der trænger tydeligt igennem.

Hvorfor kan jeg sige dette? Jo, det kan jeg sige, fordi de mennesker, der er arbejdsløse i vores samfund i dag, og som kunne blive hjulpet af dette forslag – ikke få løst deres problemer, men kunne blive hjulpet – i meget betydelig udstrækning er kvinder. Dette forslag ville gøre det muligt, at vi med et års varsel i et tæt samarbejde med arbejdsmarkedets parter kunne tilskynde til, at et langt større antal kvinder blev placeret på utraditionelle poster inden for erhvervslivet, og dermed bidrage til, at vi kunne løse nogle af disse arbejdskraftproblemer, som virksomhederne har, og som de efter dette forslags udformning har måneder til at forberede sig på løsningen af.

Hr. Lawaetz, som i øvrigt ikke havde noget særligt positivt at sige om lovforslaget, sagde noget interessant. Hr. Lawaetz sagde nemlig, at de stramme regler i overenskomsterne rent faktisk har virket. Det vil altså sige, at når det er aftalt mellem arbejdsmarkedets parter, at der skal ske afspadsering, som det f.eks. er tilfældet inden for de grafiske fag og i et vist omfang inden for jernindustrien osv., så har disse bestemmelser efter hr. Lawaetz' opfattelse virket. Jeg måtte forstå det sådan, at hr. Lawaetz mente, det havde virket positivt. Ja men hvis det virker positivt her, ville det så ikke være af interes-